

BURO SRO
t.a.v. mevr. ing. D. Mereboer
't Goylaan 11
3525 AA Utrecht

Kenmerk BE/2016/222/br1
Onderwerp Aanvulling rapportage BE/2016/222
Datum 7 december 2016
Uw kenmerk 2016195083 (reactie ODMH)

BLOM ECOLOGIE
ADVIES & ONDERZOEK

Kerkstraat 4
4181 AB Waardenburg

t 06-44179899
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl

RegioBank 85.01.07.326
BTW NL1182.37.020.B01
KvK 55488609

Geachte mevrouw Mereboer,

Ten behoeve van een beoogde bestemmingsplanwijziging van een agrarisch perceel naar bedrijventerrein aan de Steenfabriekweg ong. te Bergambacht heeft Blom Ecologie een oriënterend onderzoek uitgevoerd naar de functie van de locatie voor beschermde flora en fauna. Uit dit onderzoek is gebleken dat de planlocatie geen specifieke functie heeft voor beschermde soorten. De Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) heeft de rapportage inhoudelijk beoordeeld en hierbij verzocht om een aantal aspecten ander toe te lichten. Op 1 december 2016 is de planlocatie hiertoe nogmaals bezocht. In dit schrijven worden deze aspecten, conform de beoordelingssystematiek van de ODMH, puntsgewijs nader toegelicht.

1. Situatiebeschrijving en voorgenomen plan

De ODMH heeft dit aspect als voldoende beoordeeld.

2. Beschermde gebieden

De ODMH heeft dit aspect als voldoende beoordeeld.

3. Aanwezigheid van beschermde soorten

Waterspitsmuis

Het leefgebied van de waterspitsmuis bestaat hoofdzakelijk uit ruigbegroeide oeverzones langs schone, stilstaande tot relatief snelstromende watergangen. De watergangen hebben doorgaans een goed ontwikkelde en veelzijdige vegetatie. De oeverzones zijn bij voorkeur zacht glooiend en structuurrijk. De soort jaagt zowel in het water als op het land. Op het land wordt het voedsel verzameld onder de humuslaag en vegetatie, de in het water gevangen prooien worden op het land opgegeten. De waterspitsmuis is een schuw dier dat zich dood kan schrikken.

De omstandigheden op de planlocatie zijn veranderd ten op zichte van het eerste veldbezoek d.d. 9 augustus 2016. Momenteel is vrijwel alle opgaande vegetatie verwijderd en het terrein is relatief egaal. Er is geen sprake van plas/drassituaties of grote verschillen in microreliëf. De oevers van de omliggende watergangen zijn steil en zeer beperkt begroeid. Tevens vinden er al geruime tijd ten behoeve van te realiseren bedrijfspanden veel werkzaamheden plaats op de naastgelegen percelen. Hierdoor is sprake van een hoge mate van verstoring (m.n. geluidsverstoring en optische verstoring) voor de toch al schuwe waterspitsmuis.

De rapportage van adviesbureau Mertens (2012) is opgesteld in een periode dat omliggende percelen nog niet in ontwikkeling waren, omliggende sloten nog niet waren gedempt en de situatie op de planlocatie meer geschikt was voor de soort. De genoemde barrièrewerking duidt mede op het verstorende effect van omliggende ontwikkelingen en activiteiten, niet per definitie een fysieke barrière. Gelet op de ontwikkelingen ter plaatse, de huidige situatie van de planlocatie en habitatpreferentie van de soort achten wij het uitgesloten dat de planlocatie thans een relevante functie heeft voor de waterspitsmuis.

Figuur 1 De planlocatie biedt geen geschikt habitat voor de waterspitsmuis (foto d.d. 1-12-2016).

Muizen en egel

In haar reactie geeft ODMH aan dat in het oriënterend onderzoek de mogelijke aanwezigheid van egel en muizen wordt beschreven. In het rapport wordt alleen gesproken over veldmuis. De huidige situatie is in beperkte mate geschikt voor muizen. Voor een groot aantal algemene muizen geldt vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen. In de conceptverordening van de provincie Zuid-Holland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone bosspitsmuis</i>	<i>Meerkikker</i>
<i>Bastaardkikker</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Ree</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Haas</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Vos</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Konijn</i>	<i>Woelrat</i>

De egel leeft in een structuurrijke omgeving met afwisselend (dichte) vegetatiestructuren ten behoeve van de verblijfplaatsen en open terreinen om te foerageren. Het voorjaar, zomer en najaar verblijft de egel in dicht struikgewas, composthopen of holtes. In de schemer- en nachtperiode foerageert de egel in groenstroken, gazon en tuinen op onder andere kevers, regenwormen en slakken. De egel verblijft een groot deel van de winterperiode in het winternest wat bestaat uit een holte in de grond of takken- en/of composthoop. Op de planlocatie zijn de voor de egel relevante vegetatiestructuren niet aanwezig (figuur 1).

Conclusies Wet natuurbescherming (per 1-1-2017)

Legenda x = ongeschikt ja = geschikt m (mogelijk) = nader te bepalen of mits maatregelen getroffen worden	vaatplanten	zoogdieren	vleermuizen	amfibieën	reptielen	vissen	broedvogels (a)	broedvogels (j)
Geschikt habitat Vogelrichtlijnsoort							ja	x
Geschikt habitat Habitatrichtlijnsoort	x	x	m	x	x	x	x	
Geschikt habitat overige soort	x	m		m	x	x		
Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk	x	x	x	x	x	x	x	x

Ransuil

De ransuil komt voor in heel Nederland met uitzondering van zeer open agrarische gebieden (Westland, Noordoostpolder en delen van Friesland). De ransuil broedt in boomrijke gebieden en bosschages met in de omgeving open gebied. Als nestlocatie worden vaak oude kraaien- en eksternesten gebruikt. Overdag slaapt/rust de vogel in (naald)bomen. In de winterperiode worden ransuilen ook wel in groepen aangetroffen.

Op de planlocatie en op de omliggende percelen zijn geen oude nesten van ekster, zwarte kraai (en mogelijk) ransuil aangetroffen. Het potentiële jachtgebied van de soort bevindt zich in een straal van circa 1km rondom het nest. De planlocatie is omgeven door een bedrijventerrein wat in ontwikkeling is. De geschiktheid van het habitat voor muizen is door de ontwikkelingen rondom en op de planlocatie afgenomen. Deze effecten zullen in de toekomst een sterker effect sorteren. Voor de ransuil betekent dit dat de huidige omstandigheden op de planlocatie niet dusdanig relevant zijn dat er sprake is van een essentieel foerageergebied. In de directe omgeving van de planlocatie zijn er op de (woon)percelen, graslanden en ruigtes ten noorden van de Tussenlanen voldoende foerageermogelijkheden voor de soort. Naar aanleiding van de recente ontwikkelingen in het (mogelijk) veranderende aanbod in prooien en prooidichtheid alsmede de jachtmogelijkheden en omvang van het gebied zal de ransuil in het verleden de foerageeractiviteiten waarschijnlijk reeds hebben verlegd naar deze meer kansrijkere en geschiktere gebieden. Vorengenoemde argumenten gelden (deels) ook voor andere soorten met een jaarrond beschermde nestlocatie en functionele leefomgeving. Dit zijn bijvoorbeeld sperwer, buizerd, kerkuil en steenuil. Gelet op de ontwikkelingen ter plaatse, de huidige situatie van de planlocatie en habitatpreferentie van de soort achten wij het uitgesloten dat de planlocatie thans een relevante functie heeft voor de ransuil en overige jaarrond beschermde soorten.

Platte schijfhoren

Aan de zuid- en westzijde van de planlocatie grenzen watergangen. De watergang aan de zuidzijde wordt gedempt ten behoeve van de beoogde ontwikkeling. Tijdens het onderzoek op d.d. 9 augustus 2016 is gebleken dat in de watergangen algemene vegetatie voorkomt. ODMH verzoekt een nader toelichting op de aan- dan wel afwezigheid van platte schijfhoren. Met name aan de westzijde van de Krimpenerwaard is het voorkomen van de beschermde platte schijfhoren bekend. Het slakje prefereert (relatief) voedselrijke stilstaande wateren met een rijke watervegetatie, enkele kenmerkende soorten zijn gele plomp en waterlelie. De platte schijfhoren is gevoelig voor vermeting (hoge nutriëntenwaarden).

Het te dempen slootgedeelte is sterk begroeid met kroos, er is geen relevante vegetatie aanwezig soorten met drijvende bladeren zoals gele plomp en waterlelie ontbreken geheel tevens is er sprake van zwerfafval en mogelijk (lichte) vervuiling met gebiedsvreemde materialen. Op basis van de op optische kenmerken is het aannemelijk dat de waterkwaliteit niet aan de eisen van platte schijfhoren voldoet. De planlocatie (m.n. het te dempen slootgedeelte) vormt derhalve geen geschikt leefgebied voor de soort.

4. Effecten

Vleermuizen foerageren opportunistisch waarbij het actuele voedselaanbod bepalend is voor de tijdsduur van foerageren op een bepaalde locatie. De meeste soorten gebruiken een fijnmazig netwerk van ruimtelijke structuren. Het oppervlak van het foerageergebied varieert van enkele honderden vierkante meters tot tientallen hectares afhankelijk van de soort en het voedselaanbod (of geschiktheid jachtgebied). De laatvlieger is een soort van het halfopen landschap, de soort jaagt boven opgaande vegetatie, randen van loofbossen, houtwallen, grote, open plekken in bossen, graslanden, tuinen, parken, boomgaarden en begroeide oevers. Het gebruik van het type foerageergebied is afhankelijk van het prooiaanbod en de behoefte aan type prooien op dat moment. De planlocatie vormt mogelijk een onderdeel van het jachtgebied dat geen specifieke functie heeft gerelateerd aan een jaargetijde en/of prooibehoefte. Mertens treft de laatvlieger dan ook in alle jaargetijden aan. Het is overigens onbekend welke dichtheden het betrof, wel dat tijdens het onderzoek naar vleermuizen de waargenomen laatvliegers op gelijke wijze het gebied gebruiken als in 2009 (onderzoek Snieders). De dichtheden in het onderzoek in 2012 lijken erg laag te zijn aangezien slechts alle waarnemingen zijn aangegeven op de figuren in het rapport. Het aantal langsvliegende vleermuizen in 2012 lijkt verkleind ten opzichte van 2009. Volgens Mertens ligt de ruimtelijke ontwikkeling ten zuiden van de ontwikkelingslocatie mogelijk hieraan ten grondslag. Deze ontwikkeling heeft zich sinds 2009 uitgebreid waardoor de geschiktheid van de locatie naar verwachting verder is afgenomen.

Aangezien de planlocatie mogelijk wel onderdeel is van het foerageernetwerk maar aannemelijk geen essentieel foerageergebied betreft hebben we in de rapportage geconcludeerd dat het tijdelijk (tijdens ontwikkeling) ongeschikt raken van een klein deel van het foerageernetwerk heeft geen significante effecten mits het geen belangrijke verbindingroute betreft. In de directe omgeving van de planlocatie zijn er op de (woon)percelen, graslanden en ruigtes ten noorden van de Tussenlanen voldoende foerageermogelijkheden voor laatvlieger en andere vleermuissoorten. Mogelijk kunnen (tijdelijk) foeragerende en passerende vleermuizen (m.n. gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis) verstoord worden als gevolg van bouw- en gebruiksverlichting.

5. Maatregelen en uitvoering

Ten aanzien van vleermuizen verwijzen we naar de argumentatie bij 4. Effecten.

Ten aanzien van vissen onderschrijven wij het belang van de algemene Zorgplicht. Het verplicht toepassen van een gedragscode is ten aanzien van vissen is echter niet per definitie noodzakelijk. Vanzelfsprekend zullen de maatregelen in het kader van de algemene Zorgplicht grotendeels of geheel geënt zijn op de bepalingen in de relevante gedragscodes.

6. Bestemmingsplan

Betreft een (eventuele) aanpassing door Buro SRO van het rapport 'bestemmingsplan De Nieuwe Wetering III'.

7. Conclusies en risico's

Zie voorliggend document.

Hopend u hiermede voldoende te hebben voorzien in de aanvullende informatie verblijf ik in afwachting van uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie,
ing. C.J. Blom